

ИНТЕЛИГЕНЦИЈА

Постојат индивидуални разлику во успешно мислење и начин на мислење. За тие разлики се зборува понекогаш како на пример некои светски психолози како разлики во својство на умот или својство на мислење. Како најважни својства на мислење во кој постојат индивидуални разлики се спомнуваат: еластичност, критичност, самосталност, конкретност, ширина, длабочина и брзина на мислење.

За спомнатите својства на умот зборуваат авторите, кои ги наведуваат, повеќе на основа на воопштување од свакојдневното искуство, а помалку на основа на системско истражување на индивидуални разлики од способност и начин на мислење. Системски се обидуваат да утврдат причини за индивидуални разлики во успешноста на мислење и во начини на мислење испитување на интелигенцијата и нејзини природи.

Индивидуалните разлики во успешноста на мислење редовно се означува како разлика во интелигенција. Интелигенцијата различно се дефинира: како способност да се научи ново и дотогаш непознато; како способност за формирање апстрактни поимови и за апстрактно мислење; како способност за прилагодување и снаоѓање во нови ситуации. Најчесто се наведува одредување: интелигенција е способност за снаоѓање во нови ситуации или способност за увидување на битни карактеристики на проблемот, при што старите знаења не можат многу да помогнат доколку не се искористат на нов начин.

Постои спор околу тоа дали интелигенцијата е една единствена способност или се состои од одреден број способности, дали е општа способност која доаѓа до изразување на било која активност која може да се нарече како интелигенција или постојат повеќе независни видови интелигенција. Може да се наведат три сваќања за природа и врска на ови способности. Во текот на проучувањето на природна интелигенција. Како што работеше Спирман, истакнат значај на единствена општа способност. Потоа преовладуваше сваќање дека за интелигентно однесување значајна улога има одреден ограничен број посебни или примарни способности. Такво мислење застапуваше Терстон. Понатаму истражувајќи ја структурата на интелигенцијата, некои автори пред се Гилгорд, заклучил дека постојат многу голем број различни способности. Со факторска анализа се заклучило дека постојат 150 и повеќе способности.

РАЗВОЈ НА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА

Проучувањето на прашањето за развојот на интелигенцијата има теоретско и практично значење. Од теоретски аспект тоа овозможува и поодредени сознанија за природата и структурата на интелигенцијата, бидејќи овозможува откривање на начините на појавување на почетоците – корените на интелектуално реагирање и бројните трансформации низ кое детето поминува се доека тој развој не постане стабилен. Практичниот аспект е уште позначаен. При одлуките за упис на дете во училиште, при избор на занимање при што се користат тестови на интелигенција, значајно е познавањето на интелигенцијата како функција во секој од развојните периоди (предучилишен адолесцентен период итн).

За развој на интелигенцијата во текот на животот укажуваат бројни психолошки студии. Според Пијаже првите знаци за интелигенцијата се јавуваат кај децата кон крајот на првата година, односно тогаш кога кај детето ќе се појви некоја намера да изврши некоја активност и кога е во состојба да го разликува средството од целта. Се до тој период кај децата се присутни сензомоторни активности. На драбата реагираат со одговор, а притоа да не следи внатрешна обработка на драбата. Кон крајот на првата година детето е способно да ја отстрани пречката за да го земе саканиот предмет, што всушност и прв знак за интелектуално однесување. Развојот на интелигенцијата е постепен во текот на целиот живот. Пијаже (1968, 1988) разликува три стадиуми во развој. Период на сензомоторна интелигенција, период на подготовка и организација на

конкретните операции и период на формални операции. Основна идеја на овој развоен модел е да покаже дека квантитативните и квалитативните промени во интелигенцијата се одвиваат од конкретно кон апстрактно во јасно одреден и непроменлив развоен низ.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com